

آشنایی با مباحث حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران

(ویژه دوره آموزشی توجیهی بدو خدمت)

جلد اول

تهیه و تدوین:

سیف ا... مرادی - زهرا حاتمی

دکتر کامبیز مرادزاده - ربابه موسی قلیزاده

زیر نظر:

دکتر حسین مبارکی

بسم الله الرحمن الرحيم

سرشناسه	: حاتمی، زهرا، ۱۳۵۱
عنوان و نام پدیدآور	: آشنایی با مباحث حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران / تهیه و تدوین سیف‌الله مرادی... [و دیگران]؛ زیر نظر حسین مبارکی؛ [به سفارش] وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی.
مشخصات نشر	: سندج: انتشارات زیویه، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ت، ۸۴ ص: جدول.
فروست	: ویژه دوره آموزشی توجیهی بدو خدمت: ۱.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۴۴۹-۳-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: تهیه و تدوین سیف‌الله مرادی، زهرا حاتمی، کامبیز مرادزاده، ربابه موسی قلی‌زاده.
موضوع	: سازمان‌های دولتی -- ایران -- مدیریت
موضوع	: نوع مجریه -- ایران
موضوع	: دولت -- ایران
موضوع	: ایران -- قانون اساسی (جمهوری اسلامی)
شناسه افزوده	: مبارکی، حسین، ۱۳۴۳ - ناظر
شناسه افزوده	: مرادی، سیف‌الله، ۱۳۴۲ - گردآورنده
شناسه افزوده	: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان کردستان
شناسه افزوده	: ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ ۵۲/۱۷۸۶JQ
رده بندی دیویی	: ۳۵۱/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۰۰۰۰۶۶

سندج - خیابان شهید نمکی - روبروی رستوران مروارید - کوچه یاس - ۸۷۱۳۲۳۶۶۲۹

عنوان	: آشنایی با مباحث حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران (ویژه دوره آموزشی توجیهی بدو خدمت)
تهیه و تدوین	: سیف‌الله مرادی - زهرا حاتمی - دکتر کامبیز مرادزاده - ربابه موسی قلی‌زاده
به سفارش	: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کردستان با همکاری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
انتشارات	: زیویه
نوبت چاپ	: اول / ۱۳۹۱
تیراژ	: ۱۰۰۰ نسخه
حروفچینی و ویرایش	: صلاح غلام‌شهبازی
طراحی جلد	: سهراب آرام
لینوگرافی	: نور
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۴۴۹-۳-۲
مجری چاپ و صحافی	: سهراب چاپ کردستان - ۸۷۱-۳۲۴۵۹۴۲-۳۲۳۶۶۲۹

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۳	کلیات
۷	آشنایی با سازمان کار و مدیریت جمهوری اسلامی ایران
۱۲	آشنایی با ساختار دولت (در مفهوم حاکمیت) در قانون اساسی
۳۸	آشنایی با ساختار اجرایی دولت (در مفهوم حکومت) در قانون اساسی
۴۵	آشنایی با سازمان کار و تشکیلات اداری و اجرایی دولت جمهوری اسلامی ایران
۵۸	آشنایی با نظام های مدیریتی در جمهوری اسلامی ایران
۷۱	منابع
۷۴	ضمائم - گزارش شناخت کارمندان از شغل و دانشگاه

مقدمه

در عصر حاضر، با گذشت زمان نیازهای مدیران و مجریان در عرصه‌های مختلف حرفه‌ای، تخصصی و دانشگاهی جدیدتر شده و اهمیت توجه به این موضوع نمایان‌تر می‌گردد. سازمان‌های موفق با توجه به این نکته مهم سعی دارند تا توانمندی‌های منابع انسانی خود را در کلیه سطوح افزایش دهند و برای نیل به این هدف عالی هم در بعد خواستن (نظیر توجه به ضریب انگیزشی درک نیازها و علائق) و هم در بعد توانستن (توسعه مهارت‌ها، تکنیک‌ها و روش‌های علمی) به صورت همه جانبه برنامه آموزش و توانمندسازی منابع انسانی را در دستور کار خود قرار داده‌اند. در تمامی برنامه‌های سوم، چهارم و پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به اهمیت و ضرورت آموزش ضمن خدمت پرداخته شده است پس ضروری است که آموزش ضمن خدمت به صورت برنامه‌ها و دوره‌های آموزشی سازماندهی شده و هماهنگ به مرحله اجرا درآید تا بتواند نتایج و پیامدهای مناسب، اثربخش و کارا داشته باشد. از جمله دوره‌هایی که نیاز به اجرای همسان آن در میان کلیه شاغلین یک دستگاه ضروری بوده و در آیین‌نامه و دستورالعمل‌ها نیز بر برگزاری آن مورد تأکید قرار گرفته است، دوره آموزشی توجیهی بدو خدمت می‌باشد. این دوره به دلیل نقش بسزای آن که در آشنا نمودن کارمند با محیط، قوانین و مقررات نظام اداری، شایسته توجه و اهتمام خاص می‌باشد. هماهنگی در برگزاری دوره با محتوای یکسان باعث عرضه اطلاعات مورد نیاز و همسان شاغلین می‌شود. مجموعه حاضر به استناد ماده ۲۳ دستورالعمل آموزش و توانمندسازی با همکاری همکاران دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان و با اخذ نظرات کارشناسی از بخش‌های مختلف وزارت متبوع در قالب سر فصل‌های مشخص در قالب ۳ کتاب آموزشی به انضمام یک نسخه گزارش شناخت دانشگاه و شغل تدوین و شده و بصورت یک دوره الزامی برای تمامی کارمندان جدید استخدام دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور و سازمان‌های مشمول مصوبات هیات امنا تصویب گردیده است.

دکتر حسین مهدی
شاور کل معاونت و مدیرکل منابع انسانی و پشتیبانی

دیباچه

از اساتید، مدیران، کارشناسان و واحدهای ذیل که به نوعی با همراهی، همفکری، مشارکت و تعاملات سازنده خود در جمع‌آوری و تدوین مجموعه فوق مشارکت نموده‌اند، تشکر و سپاس‌گزاری می‌نمایم. جناب آقای سیف ... مرادی، خانم زهرا حاتمی، آقای دکتر کامبیز مرادزاده، آقای دکتر شعبان سپهر، آقای دکتر محمود کلاهدوزان، خانم رقیه خلیل نژاد، خانم ربابه موسی قلیزاده، خانم مهدیه موسوی، خانم فهیمه ربانی خواه و سایر همکاران امید آن است این مجموعه بتواند پایه‌گذار ارتباط سالم کارمندان با نظام اداری و ایجاد دانش و نگرش مناسب در کارمندان باشد.

کتاب مستندات قانونی:

- مواد ۴۴ و ۴۵ قانون استخدام کشوری
- ماده ۱۵۰ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (ماده ۸ آیین‌نامه اجرایی نظام جدید آموزش کارکنان دولت)
- مواد ۵۴ و ۱۴۳ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (آیین‌نامه اجرایی ماده ۵۴ و بندهای "د" و "ه" ماده ۱۴۳)
- دستورالعمل اجرایی نظام آموزش کارمندان موضوع ماده ۲۹ فصل پنجم آیین‌نامه اداری و استخدامی و تشکیلاتی کارمندان غیر هیئت علمی دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و موسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب هیئت امانا
- مواد ۶۳، ۶۴، ۶۰، ۵۹، ۵۸ از فصل نهم قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۳۸۶
- ماده ۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- فصل هشتم آیین‌نامه اداری و استخدامی کارکنان غیرهیات علمی دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ۱۳۹۰